

สถานที่สำคัญในชุมชน

	<p>ชื่อสถานที่ ต้นไม้มัยกษ์ อายุกว่า 300 ปี ที่ตั้ง หมู่ที่ 2 บ้านสะนำ ตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ข้อมูล ต้นไม้มัยกษ์ หรือต้นเชียง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญที่หนึ่งในเขตตำบลบ้านไร่ ซึ่งมีลักษณะที่ร่วมรื่นเพราระมีต้นหมากรายล้อมอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านมากล้านดัน</p>
---	--

รายละเอียดข้อมูล

ต้นไม้มัยกษ์ หรือ ต้นเชียง เป็นไม้เนื้ออ่อน มีพุพอนไว้ค้ำยันลำต้นให้คงอยู่ ถ้าวัดเส้นรอบวงแนบตามพุพอนที่ยื่นออกมานะ จะได้ประมาณ 97 เมตร แต่ถ้าใช้คันกางแขนโอบจะได้ประมาณ 40 คน ต้นเชียงที่หมู่บ้านสะนำ เป็นต้นไม้ใหญ่กลางป่ามากและป่าสมุนไพร ต้นไม้มัยกษ์ต้นนี้ในอดีต ไม่ได้มีความสำคัญแค่เพียงความเป็นต้นไม้ใหญ่ท่านัน แต่ยังเป็นต้นไม้ใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางแห่งจิตวิญญาณของชุมชน ยืนตระหง่าน เคียงข้างศาลาเจ้าบ้าน ที่สมาชิกในชุมชนทุกคนมีความรักศรัทธา คนในสมัยก่อนจะเห็นว่ามีต้นเชียงขึ้นมากมาย เพราะเป็นป่าดิบเดิม แต่เมื่อผู้คนอพยพเข้ามาก็ถูกตัดไปเป็นท่ออยู่อาศัย และที่ทำกิน โค่นต้นไม้ใหญ่ที่มีอยู่ไปทำท่ออยู่อาศัย และยังคงเหลือ ต้นเชียงยักษ์ ที่มีอายุเกือบ 400 ปี ไว้กลางชุมชนเพียงต้นเดียว ต้นเชียงยักษ์ถูกรายล้อมไปด้วยป่ามากอีกนับร้อย พัน ล้านตัน อย่างอย่างหนาแน่น เกาะเช่นทหารอาภาราพระราชา ชาวบ้านที่นี่เรียกต้นเชียง ว่า “ต้นผึ้ง” เนื่องจากเป็นต้นไม้ที่มีผึ้งทำรังอยู่เป็นร้อยรัง ถือเป็นต้นไม้ที่มีพุพอนใหญ่ที่สุดในประเทศไทยได้ แต่ถ้าไปในผืนป่าใหญ่ของหัวขาก็จะพบว่ามีต้นเชียงให้ผึ้งเกาะทำรังอยู่อีก

มากหลายต้น ในบริเวณใกล้เคียงกัน จะมีหอเจ้าบ้าน ซึ่งเป็น หอเล็ก ๆ 2 หลัง ที่เป็นที่เคารพบูชาของคนลาว ที่นี่ทุกหมู่บ้าน ทุก ๆ ปี ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 6 จะมีพิธีเลี้ยงเจ้าบ้าน และประเพณีปิดบ้าน ซึ่งสืบสานกันมา เนื่องนานครั้งแต่โบราณมาจากกรุงเวียงจันทน์

เมื่อวันที่ 10 เดือนมกราคม พ.ศ.2561 ชาวบ้านหมู่บ้านสะนำ และหมู่บ้านใกล้เคียงได้มีความ ทราบซึ่งเป็นอย่างยิ่ง ครั้งเมื่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไป บ้านสะนำ อำเภอป่าแดด ทอดพระเนตรต้นไม้ยักษ์ ซึ่งมีชื่อทางการว่า "ต้นเลี้ยงผึ้ง" และชื่อท้องถิ่นคือ "ต้น เชียง" อายุประมาณ 300 ปี เจริญเติบโตอยู่ในที่ดินของนางจีน ชาวป่า มี นายເຊີຍ ชาวป่า สามีและบุตรหลาน ช่วยดูแล เปิดให้นักเรียน นักศึกษาและประชาชนได้เข้าชมและศึกษาโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และให้คนในชุมชนตระหนักรถึงความสำคัญของธรรมชาติ ร่วมกันสืบสานและอนรักษาธรรมชาติ ของบรรพบุรุษ

และนอกจากต้นไม้ยักษ์แล้ว บริเวณรอบๆ จะมีต้นหมากรายล้อมอยู่มากมาย และยังมีต้นไม้สำคัญที่ อายุ่บริเวณรอบๆ ต้นไม้ยักษ์ (ต้นเชียง) ได้แก่ ต้นยางน่อง ต้นไทรโอบ ที่มีอายุไม่น้อยกว่า 100 ปี

ที่ตั้งของต้นไม้ยักษ์ ปกคลุมไปด้วยป่ามาก ได้ชื่อว่าเป็นพื้นที่ป่ามากล้านตัน เป็นพื้นที่ขุ่นน้ำฝืน สุดท้าย มีคลองกระวน และลำาราขนาดเล็กไหลผ่าน เป็นระบบนิเวศสำคัญ ที่มีคุณค่าต่อมนุษย์ พืช และสัตว์ นอกจากนี้ ในพื้นที่ยังมีต้นไม้ใหญ่ยืนต้นอายุกว่า 100 ปี ที่สำคัญ ได้แก่ ต้นไทรยอดใบแหลมยืนต้นโอบตัน เสลา ผลเป็นอาหารของนก, ต้นมะเกลือ, ต้นตาเสือ และต้นน่อง สูงกว่า 60 เมตร เปลือกและใบมีฤทธิ์เป็นยา แก้บิด

สถานที่สำคัญในชุมชน

ชื่อสถานที่ วัดถ้ำเขาวง

ที่ตั้ง หมู่ที่ 3 บ้านหินตุ่ม ตำบลบ้านไร่ อำเภอหัวน้ำ จังหวัดอุทัยธานี

ข้อมูล วัดถ้ำเขาวงแต่เดิมชื่อ ธรรมสถานถ้ำเขาวง คือโดยภูมิประเทศแล้วเป็นสถานที่ที่มีภูเขาล้อมรอบด้านบนมีถ้ำหลายแห่ง ในหน้าฝนจะมีน้ำตกไหลให้ความร่มเย็นชุ่มชื่น พระภิกษุที่มาอยู่อาศัยก็มีความตั้งใจที่จะพัฒนาสถานที่ให้เป็นที่ปฏิบัติธรรมจึงได้ตั้งชื่อว่า ธรรมสถานถ้ำเขาวง

รายละเอียดข้อมูล

ในอดีตที่ผ่านมา หลวงพ่อสอนอง กตปุญโญ เจ้าอาวาสวัดสังขathan อ.เมือง จ.นนทบุรีได้พากนະพระภิกษุชื่อเป็นศิษย์yanusuthicay์เดินธุดงค์ผ่านมาพบเห็นสถานที่นี้เป็นสถานที่ที่มีความวิเวกสงบร่มเย็นทึ่งมีถ้ำให้ได้พอพักอาศัย จึงพักอยู่ ๒-๓ วัน และก็ออกเดินทางต่อไป

ต่อมาภายหลังหลวงพ่อบุญส่ง ปิยธรรมโมซึ่งเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อสอนอง กตปุญโญ ได้พำนุ่คณะพระภิกษุเดินทางผ่านมาทางนี้อีกหลายหนั้นกระทั้งปี พ.ศ. ๒๕๒๘โดยประมาณท่านเห็นว่าสถานที่นี้เป็นสถานที่ที่ดีไม่ห่างไกลหมู่บ้านจนเกินไปและเป็นสถานที่ที่วิเวกเหมาะเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมประจำกับในช่วงนั้นไม่มีพระอยู่อาศัย จึงขออนุญาติหลวงพ่อสอนอง กตปุญโญ ซึ่งเป็นครูบาอาจารย์เพื่อมาพัฒนาสถานที่แห่งนี้ซึ่งท่านก็อนุญาติด้วยดี

หลังจากนั้นท่านก็ได้พำนุ่คณะพระภิกษุมาอยู่จำพรรษาทรายรูปด้วยกันในพรรษาแรกๆความเป็นอยู่ของพระก็เป็นไปด้วยความอัตตพอสมควร กุฎិที่พักก็เป็นถ้ำเสียส่วนใหญ่ มีกระตือบมุงหญ้าคาด ที่ชาวบ้านมาช่วยสร้างถาวร ๒-๓ หลัง เนื่องจากว่าเป็นสถานที่ที่ห่างไกลความเจริญมีหมู่บ้านไม่กี่หลังค่าเรือนชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นชาวชมุ ภาษาที่ใช้พูดเป็นภาษาข่า ในสมัยนั้นใช้มาลาเรียที่นี่ชุมนุมมาก เพราะว่า Yang มีป่าที่ค่อนข้าง

สมบูรณ์ ไม่มีถนนมีแต่ทางเกวียน ครรที่คิดว่าจะเดินทางไปซื้อของที่ตลาดจะต้องเดินกันเป็นวันเลยที่เดียว
ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๐ หลวงพ่อท่านคิดว่าการจำพรรษาอยู่ด้านบนเป็นการลำบากมาก เพราะว่าเวลาที่
มีญาติโยมจะทำบุญฟังเทศน์ฟังธรรมก็ต้องปีนบันไดลงชั้นไป เวลาพระจะไปบินเทศก์ต้องปีนลงมา จึงคิด
ย้ายลงมาตั้งสำนักอยู่ข้างล่าง ประจำกับมีนายหง เลขยัน หรือยมคุณ มีจิตศรัทธาถวายที่ให้จำนวนหนึ่ง
นับตั้งแต่นั้นมาท่านจึงลงมาเป็นผู้นำบุญ พัฒนาสร้างกฎศalaที่พักให้มีความสะอาดสวยงามขึ้น ในการสร้างกฎ
ศalaนั้นท่านจะเลือกเอาตรงบริเวณที่เป็นเนินทินบังตรงที่ไม่มีต้นไม้บ้าง เพราะว่าท่านชอบธรรมชาติเป็นพระ
อนุรักษ์รูปหนึ่ง ดังจะเห็นว่าครั้งหนึ่ง(ประมาณปี พ.ศ.๒๕๓๓) ท่านร่วมกับชาวบ้านทำการบวงต้นไม้จำนวน
หลายร้อยต้นโดยการจัดหาผ้าเหลืองผ้าขาวนำไปผูกต้นไม้ยืนต้นเป็นสัญญาลักษณ์ว่าต้นนี้บัวแล้วห้ามใครตัด
โค่นเป็นต้น ท่านได้ทำการขุดสร้างเพื่อสำรองน้ำใช้หน้าแล้ง ปลูกต้นไม้เพื่อให้ความร่มเย็น(เดิมเป็นริ่น)

ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๖ -๗๗ ท่านเริ่มทำการปลูกสร้างศาลาทรงไทยเอนกประสงค์ขึ้นโดยคำว่าจะสร้าง
ไว้ให้ลูกหลานได้ดูได้รู้ ว่าครั้งหนึ่งพระพุทธศาสนาได้มามาเจริญอยู่ ณ สถานที่นี้ และเป็นการเชิดชูสถาปัตยกรรม
ไทย เพราะนับวันบันทรงไทยจะหาดูได้ยากขึ้นทุกวัน ท่านจึงขอกวนญาติโยมมหาทุนทรัพย์มาทำการก่อสร้าง
อาศัยหมู่พระภิกษุที่ร่วมกันเสียสละนำปัจจัยต่างๆที่ได้จากการใบกิจจนมนต์บ้าง กรุณาฝ่าฟ้าบังมารวมกันและ
ชาวบ้านก็มาช่วยกันก่อสร้างพัฒนาโดยมีหลวงพ่อบุญส่งท่านทำการควบคุมการก่อสร้างด้วยตนเอง มีคืนเคย
ถามท่านว่า: หลวงพ่อจะก่อสร้างไปทำไม่ใหญ่โต ท่านบอกว่า: ภายน้าพระภิกษุสามเณร-ญาติโยมมาอยู่
ประพอดิปฏิบัติจะได้เศษเศษไม่ต้องกังวลกับเศษเศษ ไม่ต้องมาพะวงกับการก่อสร้างท่านจะได้ประพอดิ
ปฏิบัติกันอย่างเต็มที่เป็นเศษเศษที่ร่มรื่น ทั้งเรายังได้มีโอกาสสร้างบารมีด้วย ต่อมากายหลังภาวะเศรษฐกิจไม่
ดีการพัฒนาจึงล่าช้าลงกับทั้งวัสดุสิ่งของมีราคาเพิ่มขึ้น ท่านจึงคิดที่จะนำวัตถุดิบจากธรรมชาติที่มีอยู่นำมา
ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่นตอไม้รากไม้ ไม้แก่นร่องที่ถูกไฟไหม้อมาประกอบขึ้นเป็นสะพาน หรือตอไม้
ใหญ่ๆไม้ได้แล้วท่านก็ใช้ปูนปั้นขึ้นเป็นรูปตอไม้ เป็นไม้แผ่น เป็นกุฎี เป็นห้องน้ำ เป็นถ้ำ แม้แต่การจัดสวน
ดอกไม้ท่านบอกว่าสวนก็ตี สร่าน้ำก็ตีมันจะช่วยให้ศาลาทรงไทยสวยเด่นขึ้น ถ้าไม่มีสองอย่างนี้บันจะดูแห้งแล้ง
ไม่สดชื่น ไม่น่ารื่นรมย์อะไร

ปัจจุบันวัดถ้ำเขาวงเป็นสถานที่แห่งหนึ่งที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับคนไทยล้วนเกิดจากการเสียสละของ
หลวงพ่อสนอง กตปุญญ์, หลวงพ่อบุญส่ง ปิยมโนและคณะพระภิกษุสามเณรตลอดจนญาติโยมที่ให้การ
อุปถักรอปั้มภทุกคนที่ได้ร่วมกันสร้างไว้ด้วยกำลังกายกำลังใจ ทำงานเพื่องานด้วยความวิริยะอุตสาหะ ด้วย
ความเสียสละเป็นที่ยิ่ง สถานที่นี้จะยังคงดำรงอยู่ เป็นประโยชน์แก่พระภิกษุสามเณร-นักบัว นักปฏิบัติ
ชาวบ้านญาติโยม สีบีضاء/ขออนุโมทนา

เบอร์โทรศัพต์ต่อ วัดถ้ำเขาวง ต. บ้านไร่ อ. บ้านไร่ จ. อุทัยธานี โทร. 087-845-7163 หรือที่ วัดสังฆทาน ต.
บางไผ่ อ. เมือง จ. นนทบุรี โทร. 02-447-0799 , 02-447-0800

สถานที่สำคัญในชุมชน

ชื่อสถานที่ ถ้ำพุหาราย
ที่ตั้ง หมู่ที่ 3 บ้านหินตุ่ม ตำบลบ้านไร่
อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
ข้อมูล ถ้ำพุหาราย ตั้งอยู่ในเขตอุทยาน
แห่งชาติพุเตย สภาพโดยทั่วไปเป็นถ้ำ
หินปูนสูงชันลับซับซ้อน ถ้ำพุหาราย เป็น
ถ้ำขนาดใหญ่ ภายในถ้ำกว้างขวาง มีหิน
งอกหินย้อย เข่น รูปเจดีย์ อ่างน้ำ เป็นต้น

รายละเอียดข้อมูล

ถ้ำพุหาราย มีปากทางเข้าถ้ำมีลักษณะค่อนข้างกว้างมากแต่ไม่สูงค่อนข้าง ย่องก้มหัวลงไปตามทางเดินซึ่ง
หากช่วงที่ฝนตกน้ำไหลเลือดเข้าถ้ำจะลื่นมาก หินย้อย ตรงบริเวณนื้ออยู่ปากถ้ำถือเป็นพนักงานต้อนรับของถ้ำพุ
หารายหน้าตาสวยงามตั้งแต่ก้าวแรกที่เดินเข้ามา ถ้ำพุหารายเป็นโถงขนาดใหญ่สูงหลายเมตร กว้างขวางมากๆ
สามารถภายในถ้ำแทบไม่ได้กลืนอับชื้นเหมือนอย่างถ้ำอื่นๆ เพราะมีทางหลอดออกอีกด้านหนึ่ง พระพุทธรูปในถ้ำ
พุหาราย เมื่อครั้งที่มีพระธุดงค์จำพรรษาอยู่ที่นี่ชาวบ้านมีจิตศรัทธามากมีเชื่อว่า อาจารย์สูรศักดิ์ โพธิสารี
เป็นพระธุดงค์ที่ได้มาจำศีลและปฏิบัติธรรมอยู่ในถ้านี้เมื่อคราวราบนภูมิลำเนาเดินของท่าน ท่านจะออก
บินพาตรในหมู่บ้านพุเตยประจำ ชาวบ้านพุเตยเคยรับจ้างท่านทำความสะอาดที่พัก โดยได้รับค่าจ้างเป็นเงิน
สิ่งของ ระหว่างท่านจำศีลอยู่ในถ้านี้ได้ให้โชคแก่ญาติโยมที่มาจากการต่างจังหวัด ภายหลังถูกยิงมรณภาพเมื่อปี
พ.ศ.2532

ในถ้ำพุหาราย มีค้างคาวอาศัยอยู่ 9 ชนิด

1. ค้างคาวชนิดใช้ฟันหนากินผลไม้
2. ค้างคาวมองฤๅษีลดสั้นเล็ก
3. ค้างคาวหน้ายักษ์เล็ก
4. ค้างค่าวีกถุงเคราดำ
5. ค้างคาวหน้ายักษ์ทศกรรณ
6. ค้างค่าวีกพับคำใหญ่

7. ค้างความคงจนูกใหญ่

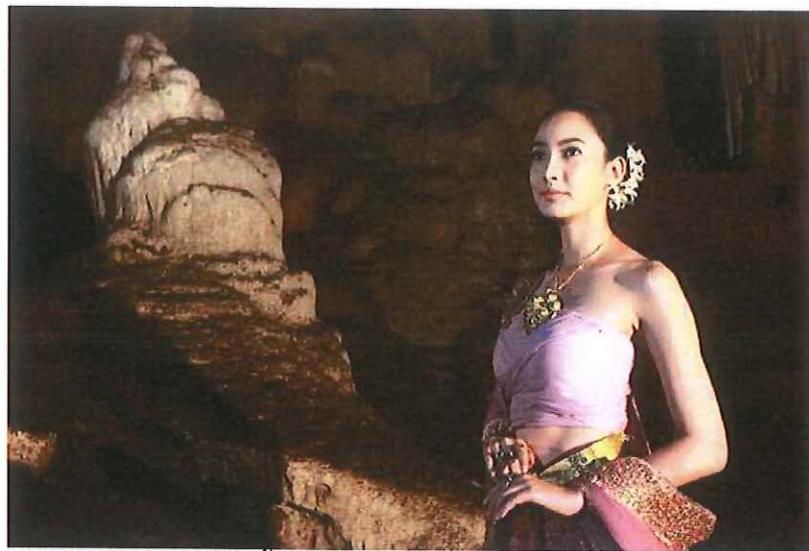
8. ค้างความยักษ์สามเหลี่บ

9. ค้างความอดปีกล้ายไม้

จุดที่น่าสนใจต่างๆ ภายในถ้ำ อันประกอบด้วย

1.หินดอกเห็ด 2.หินยอด 3.เสาโน้ม 4.ดอกไม้หิน 5.หินรูปหัวปลาโลมา 6.หินรูปกระจะกเทศ 7.หินประการง 8.เสานิลเล็ก 9.เสานิลปุน 10.หินรูปม่าน 11.หินรูปฐานประทับเทพ 12.หินรูปกลด 13.หลุมยุบ 14.หินรูปบ่อหน้า 15.ถ้ำพญานาค 16.เสานิลล้านปี 17.อ่างทิพย์ 18.ฟองหิน 19.น้ำตกหินปุน 20.หินเกร็ดเพชร 21.หินออกดอกกุหลาบ

ในอดีตถ้ำพุหาย เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่ค่อยเป็นที่รู้จักมากนัก แต่ปัจจุบันถ้ำพุหายได้เป็นหนึ่งในสถานที่ถ่ายทำละครเรื่อง “นาคี” จึงทำให้ถ้ำพุหายกล้ายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมต่อมา

ถ้ำพุหายจะเปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.00-16.00 น. สอดคล้องรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานอุทัยธานี โทรศัพท์ 0 5651 4651-2 หรือ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่ โทรศัพท์ 0 5653 9237

สถานที่สำคัญในชุมชน

ชื่อสถานที่ ตลาดนัดชาวไร่ บ้านไทร บ้านเรือน
ที่ตั้ง บริเวณหน้าที่ทำการองค์การบริหารส่วน
ตำบลบ้านไร่ หมู่ที่ 6 บ้านน้อยพัฒนา ตำบลบ้านไร่
อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
ข้อมูล ตลาดนัดชาวไร่ บ้านไทร บ้านเรือน เป็น
โครงการเปิดตลาดประชาธิรัฐคนไทยยิ้มได้ "ของ
จังหวัดอุทัยธานี ท้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่
ได้ร่วมดำเนินโครงการกับภาคส่วนราชการต่างๆ
ภายใต้จังหวัดอุทัยธานี เพื่อเป็นการส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวและการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรใน
ชุมชน

